

بازار مردمان شاد

حسن لطفي

فیلم انیمیشن کوتاه «از جهات مختلف» را در زمان ساختش (1357) ندیدم. اما وقتی دیدمش دانستم فرشید مثقالی (نویسنده و کارگردانش) با این فیلم ده دقیقه‌ای در ذهن برخی بینندگانش باوری تازه ایجاد کرده است. باوری که باعث می‌شود هنگام نگاه به آدم‌ها، وقایع، ساختمان‌ها و اتفاقات شاد و غمگین از جهات مختلف نگاه کنند. در چنین حالتی شخص می‌تواند خودش را جای دیدگاه‌های مختلف بگذارد و به نگاهش عمق بیشتری بدهد. عمقی که ممکن است در قضاوت و رای دادن او را از منافع فردی خودش هم دور سازد. چنین آدمی اگر ماجرای رفته بر صادق بوقی (مرد شاد هفتاد ساله‌ای که نوع جدیدی از شادی را در بازار ماهی‌فروشان به نمایش گذاشت) را می‌دید و خودش آدمی مخالف شادی صادق در مراکز عمومی بود یا حتی گمان می‌کرد راه‌های رفتن به بهشت از درد و رنج و اندوه می‌گذرد، نمی‌توانست مانعی (هر چند کوتاه) بر سر راهش بگذارد. اشاره‌ام به صادق بوقی، فیلم از جهات مختلف و تفکری که اگر نگوییم مخالف شادی است، اما باید بنویسم مانعی برای شادی‌آفرینی صادق بود، فقط برای این روزها نیست. تکلیف صادق بوقی را مردم مشخص کردند (موافق و مخالف) مردمی که هر چند بعضی‌ها چندان باورشان ندارند، اما در تمام دنیا تاریخ شفاهی خودشان را طوری می‌نویسند که هیچ قدرت و رسانه رسمی و حکومتی نتواند پاکش کند. از کسی خوششان یا بدشان بیاید، مهرشان را طوری پای این خوش و بد آمدن می‌کوبند که با آب دریاها و تازیانه و درفش هم نمی‌توان پاکش کرد. البته دل دادن‌شان با دل گرفتن هم همراه است. دور و نزدیک می‌شوند. ستایش می‌کنند. اما به کسی قول در دل ماندن ابدی نمی‌دهند. همان‌طور که بالا می‌برند زمین هم می‌زنند. (این خصوصیت‌شان را هم می‌توانیم از جهات مختلف ببینیم تا درست درکش کنیم. نگاه یک طرفه باعث می‌شود تا این ویژگی مردم را درست قضاوت نکنیم. باعث می‌شود تا هر وقت برای ما و عقایدمان هورا کشیدند، بگوییم چه مردم خوبی و هر وقت گوجه به سمت ما و عقایدمان پرت کردند، بگوییم عوام نادان و سطحی! بگوییم میزان رای مردم نیست، رای و نظر ماست.) همین مردم وقتی اسمی روی کوچه و خیابانی بگذارند دلایل خودشان را دارند. اسم کوچه‌ها و خیابان‌های

زيادي را ميتوان ديد كه با آنكه سالهاي زيادي است نام جديدي پيدا کرده در زبان مردم با نام قديمي كه خودشان گذاشته‌اند يا ديگران گذاشته و آنها پذيرفته‌اند، تکرار ميشود. شايد کساني كه در مقابل شاديهاي صادق، مانعي (هر چند کوتاه) گذاشتند از اين مي‌ترسيدند كه نام بازار ماهي‌فروشان به بازار مردمان شاد تبديل شود. البته شايد. بايد اين اتفاق را از جهات مختلف نگاه كنيم.

من: □□□□□□ □□□□□□ 23 □□□ 1402 □□□□□□